

почетъ този градецъ, кой-то ми науми една история, колко-то героическа, толкосъ и малко позната.

«Този пътъ азъ не са спирахъ въ Видинъ, защото не щеше ми бжде възможно да извидя цѣла-та страна — сжща-та Бжлгария. Този градъ е населенъ отъ различни народности, но най-многобройни сж Бжлгари-тѣ. Той е заграденъ съ двоестенна твжрделъ (кале), въ коя-то стои войска-та; тази твжрделъ е яко изградена и всѣка година са подновява.

«Дори до Видинъ население-то въ турска-та земя са сж-стои почти повече-то отъ селене Власи. Отвждъ Видинъ до Ломъ-Паланка око-то на пътникъ-тѣ са запознава малко съ отличителний типъ на Бжлгари-тѣ: лица костеливи, косми на твжрдѣ различенъ русъ или жжлтъ цвѣтъ, дрѣхи дебѣли; съ една дума, население съ особенъ ходъ, и между това симпатическо. Азъ заминувахъ тжкмо по време на коситѣа и имахъ случай да изуча твжрдѣ по тжкно това особенно и толкова мудро население. Увѣрихъ са твжрдѣ скоро, че тжлпи-тѣ отъ косачи, кой-то на всѣка стжпка срѣщахъ, не бѣха промѣнили обично-то си облѣкло (носия-та) и земледѣлчески-тѣ си сѣчива, отъ както сж биле още въ време-то на славни-тѣ имъ царие въ Тжрново, и не трѣбва да разказвамъ по-наджлго, колко ма ползува това само-увѣрение въ настоящи-тѣ ми изучвания.

«Въ Никополъ прѣстояхъ малко и направихъ нѣколко расходки кждѣ юго-западъ; но напрасдно тжрсихъ въ досто-памятни-тѣ записки на жители-тѣ нѣкои запазени възпоминания за славний бой, сторенъ отъ наши-тѣ рицари въ 1396. Хжлмове-тѣ, на кои-то е изграденъ града, са простиратъ на нѣколко левги камъ юго-западъ и са обржщатъ на едно поле твжрдѣ сгодно за сражение на двѣ войски: явно е, че тукъ тактика-та (похватъ-тѣ) на турски-тѣ войски, въ четир-надесятий вѣкъ, кога-то бѣха тѣ най-силни, нанесе славна побѣда надъ наши-тѣ рицари.

«За удовлетворение на горния-та несполука въ едни развалини близу до рѣка-та, три километри на Западъ отъ града, азъ познахъ града Асемусъ, кой-то (споредъ историка Priscus) е ималъ участъ да бжде безполезно обсажданъ отъ Атила, кога-то отъ негово-то страшно нападение, въ 442 год. цѣла Мизия прѣтжрия голѣмо опропаствявание, тогава само два града му са опряха. Асемусъ, както и всички-тѣ покрай дунавски места, е билъ изграденъ на една голѣма скала; той бѣше прибралъ въ стѣни-тѣ си едно многобройно число нехранимайковци, кои-то нѣмаха за нищо да са надѣятъ отъ всички-тѣ варварски народи на два-та брѣга по Дунава; и така